

ANKARA 15. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

DOSYA NO : 2012/168 E.

DAVACI : TMMOB Şehir Plancıları Odası

VEKİLİ : Av. Koray CENGİZ

DAVALI : İbrahim Melih GÖKÇEK

VEKİLİ : Av. Fatih ATALAY
Ehlibeyt Mah. 1271. Sk. Ekşioğlu İş Merkezi No:16/7 Balgat
Çankaya ANKARA

KONUSU : Cevaba cevap dilekçemizin sunulması ile davanın belirsiz alacak davası yönünde ıslahı talebimizdir.

AÇIKLAMALAR :

1 – Öncelikle her ne kadar Mahkemenizde görülmekte olan davanın konusu olmasa da karşı taraf cevap dilekçesinde belirtmiş olduğundan Ankara 8. İdare Mahkemesi'nin 2011/1917 E. sayılı dosyası üzerinden verilen karara değinmekte fayda vardır.

İlgili idare mahkemesi tarafından imar planını yapan müellifin yeterlik belgesi olmadığından yürütmenin durdurulması kararı verilmiştir. Yürütmenin durdurulması kararına karşı davalı tarafın yapmış olduğu itirazı Bölge İdare Mahkemesi kabul etmişse de **kabul gerekçesi plan müellifinin yeterlik belgesine ilişkin değildir. Bölge İdare Mahkemesi bahsi geçen dava süresinde açılmadığı için yürütmenin durdurulması kararına yapılan itirazı kabul etmiştir.**

Dolayısıyla davalı vekilinin dilekçesinde belirtmiş olduğunun aksine imar planını yapmaya yetkili bir müellifin yapmadığı hususundaki mahkemenin gerekçesi hala geçerlidir.

2 – Bütün bunların yanı sıra bahsi geçen imar planının müellifinin yetkili olup olmadığı kanımızca işbu davanın konusu değildir. Manevi zarara sebebiyet veren beyanatlar her durumda amacını aşan ve kişisel hakları zedeleyen beyanlardır. Davalının söylediği;

“...Dolayısıyla bu kadar kuvvetli bir kadronun yapmış olduğu planlarda kalkıp bazı imzaları aramanın mantığını anlayabilmek mümkün değil. Öyle zannediyorum diyorlar ki 'Siz özel sektöre yaptırın bunu, örneğin Şehir Plancıları Odasına yaptırın'. Şehir Plancıları Odasına ben samanlık peyzajı bile çizdirmem...”

şeklindeki sözler hiçbir kar amacı gütmeyen bir meslek örgütünü haksız yere kazanç peşindeymiş gibi göstermektedir. Sanki müvekkil Oda serbest çalışan şehir plancılarına para kazandırmanın peşindeymiş gibi kamuoyuna lanse edilmektedir. Oysa müvekkil Oda serbest çalışan şehir plancıları kadar kamuda çalışan şehir plancılarını da bünyesinde barındıran bir meslek odasıdır.

3 – Karşı tarafça istenen manevi tazminat miktarının dava açma hakkını kötüye kullanma anlamına geldiği, bu kadar düşük bir zararın oluşma imkanı da bulunmadığı, sarf edilen sözlerin ise eleştiri boyutunda olduğu ifade edilmiştir.

Aynı zamanda Ankara 8. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin bir kararı emsal olarak sunulmuştur ki bu kararın temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş olduğunu (temyiz sınırının altında olduğundan) ifade etmek gerekir.

Sarf edilen sözlerin eleştiri boyutunda olduğunu söylemek mümkün değildir. Eleştiri hakkının, ahlaki değerlere saygı çerçevesinde, toplumun daha ileri götürülmesi amacıyla kullanılması gerekir. Eleştiride amaç daima kamuoyunu olumlu yönde oluşturmak ve bilgilendirmek olmalıdır. Kullanılan ifadenin eleştiri amacıyla mı hakaret amacıyla mı yapıldığının ve ayrıca somut olayda amacı aşan bir sonucun ortaya çıkıp çıkmadığının hassas bir şekilde değerlendirmesi gerekmektedir.

Somut olayda sarf edilen sözlerin kamuoyunu bilgilendirme amacı taşıdığı, kamuoyunu olumlu yönde geliştirdiği de söylenemez. Dava konusu sözler sadece ve sadece gerçeğe uygun olmayan bir hareket tarzını yani serbest şehir plancılarına kazanç sağlamak gibi ahlaka aykırı bir maksadı müvekkil Odaya yükleme amacını ("*Öyle zannediyorum diyorlar ki 'Siz özel sektöre yaptırın bunu, örneğin Şehir Plancıları Odasına yaptırın'*") ve ayrıca mesleki yeterliliğin de olmadığı yönünde bir imajı müvekkil Odaya atfetme ("*Şehir Plancıları Odasına ben samanlık peyzajı bile çizdirmem*") amacı taşımaktadır.

4 - Manevî tazminat genellikle bir miktar paranın davalıdan alınarak davacıya ödenmesi şeklinde tezahür etmektedir (BK m. 49/I). Bunun yanı sıra hâkimin, takdir yetkisi doğrultusunda, paranın yanı sıra veya paradan ayrı olarak başka bir şekilde tazmine hükmetmesi de mümkündür. Ayrıca, saldırıyı kınayan bir karar verilebileceği gibi bu kararın gene basın yoluyla ilânı yönünde de bir hüküm tesis edilebilir (BK m. 49/III).

Karşı tarafça sembolik bir meblağın istenmiş olması nedeniyle manevi zararın doğmamış olduğu yönündeki tespitine katılmak mümkün değildir. Şöyle ki, tazminatın amacı doğan zararın giderilmesidir. Manevî zararın parasal bir karşılığı olmadığı ve manevî tazminatın "telafi etme" amacı olduğuna göre, zararın kınama kararı veya sembolik bir meblağa hükmedilmesi ile telifisi mümkün ise bunlar da tazminat niteliği taşımaktadır.

5 – Son olarak her ne kadar sembolik bir rakam istenmiş olmasının hukuken uygun olduğu düşünülse de temyiz sınırının altında kalmaması yönünden davamızı ıslah etme zorunluluğu doğmuştur. HMK m. 107 hükmüne göre davanın açıldığı tarihte davacının alacağın miktarını yahut değerini tam ve kesin olarak belirleyebilmesinin kendisinden beklenemeyeceği veya bunun imkânsız olduğu hâllerde, hukuki ilişkiyi ve asgari bir miktar ya da değeri belirtmek suretiyle belirsiz alacak davası açabilir.

Yargıtay, kararlarında manevi tazminatın bölünemeyeceğini söylediği gibi, doktrinde de bölünüp bölünemeyeceği konusunda uzlaşma yoktur. Ancak; yeni maddenin amacı da göz önünde bulundurulduğunda manevi tazminatın da belirsiz alacak davası olarak ileri sürülebilmesi mümkündür. Çünkü manevi tazminat diğer tazminatlara oranla belirlenmesi hiç mümkün bulunmayan, muhakemeye ve tarafların içsel dünyasının aydınlatılmasına gerek duyulan bir tazminattır. Uygulamada da büyük oranda istenen manevi tazminattan daha azına hükmedilmesi, belirlenemediği konusunda örnek oluşturmaktadır. Manevi zararı sadece zarara uğrayan kişinin bilebilmesi, bunun belirlenmesinde hukuki kurumların ve hukuki muhakemenin gerekli olmadığı anlamına gelmez.

Buna göre, hakim taktir hakkının olduğu manevi tazminat taleplerinin (yeni TBK m 56) (BK

m 47) belirsiz alacak davası yoluyla ileri sürülebileceği açıktır. Yüksek Mahkeme kararlarına göre manevi tazminat talebinin bölünmesi mümkün değildir. Burada manevi tazminat talebi bölünmemekte, aslında manevi tazminatın tamamının tespiti ile tahsili talep edilmektedir.

Bunun yanında, zararın miktarının tam olarak tespit edilemediği hallerde hakimın bunu hakkaniyete uygun belirleyeceğine yeni TBK m 50/2 (BK m 42/2); tazminatın kapsamını, ödenme biçimini hakimın belirleyeceğine (yeni TBK m 51) (BK m 43); hakkaniyet gereği hakimın tazminatı indirebileceğine (yeni TBK m 52/2) (BK m 44/2) dair hükümler dikkate alındığında, haksız fiil tazminatı ile ilgili davaların belirsiz alacak davası şeklinde açılabilceği açıktır.

SONUÇ VE İSTEM

: Açıklanan ve Mahkemenizce resen saptanacak nedenlerle;

6100 sayılı Yasa'nın 107.maddesinin anlam ve amacı doğrultusunda ve bu maddenin sağladığı olanaklarla, mahkemece de uygun bulunması durumunda, toplanacak delillerle belirlenecek sorumluluğun derecesine ve zararın kapsamına göre, yargılamanın son aşamasında manevi tazminat miktarlarını bildirmek ve peşin harcı yatırmak suretiyle, mahkemece takdir olunacak miktarlar üzerinden manevi tazminata hükmedilmesini talep ediyoruz. **Bu doğrultuda işbu davayı belirsiz alacak davasına ıslah ettiğimizi beyan eder, bu ıslah talebinin kabul edilmemesi halinde davanın ilk talebimiz gibi 1 Kuruş manevi tazminat bedeli yönünden görülmeye devam edilmesini** saygılarımızla vekaleten arz ve talep ederiz.

TMMOB Şehir Plancıları Odası
vekili Av. Koray CENGİZ